

τίποτα

τίποτα κ. **τίποτε** κ. **τίποτας** κ. **τίποτες** κ. **τίποτις**, άκλ. άόρ. αντων. [**μ**ον. τίποτα <τίποτε <αρχ. τί ποτέ, κατά τα επιρρ. σε -α], τίποτα. (Λαϊκό τραγούδι: *χωρίς να κάνεις τίποτις, το λέει η ψυχή σου, και κάθε μέρα βρίσκεται - κορόιδο! σπασμένη η κεφαλή σου*). **1.** κάτι: «υπάρχει τίποτα να φάω;». Πολλές φορές, ακούγεται η φρ.: *πάρε καμιά (κάποια) φορά κανέναν (κάποιον) φίλο σου να πάμε πουθενά (κάπου) να φάμε τίποτα (κάτι)*. **2α.** (σε ερωτηματικό τύπο) δηλώνει κάτι σπουδαίο, κάτι σημαντικό: «είναι τίποτα αυτός ο άνθρωπος ή είναι μόνο λόγια; || είναι τίποτα αυτό τ' αυτοκίνητο ή τζάμπα τα λεφτά που έδωσες;». **β.** μήπως: «είναι τίποτα συγγενής σου αυτός που σε περιμένει; || ενοχλώ τίποτα ή να καθίσω;». **3.** (σε αρνητική έκφραση) ούτε το ελάχιστο: «δεν αξίζει τίποτα || δε ζήτησε τίποτα». **4.** ως φιλοφρονητική απάντηση στις λ. *ευχαριστώ* ή *συγνώμη* που μας απευθύνει κάποιος: «ευχαριστώ για τη βοήθειά σας. -Τίποτα || με συγχωρείτε που σας ανησύχησα. -Τίποτα». **5.** λέγεται για κάτι το ελάχιστο, το ασήμαντο, το μηδαμινό: «με κείνο το τίποτα που του άφησε πεθαίνοντας ο πατέρας του, έγινε μεγάλος και τρανός». **6.** το ουδ. άρθρο **το τίποτα**, η άλλη ζωή, ο θάνατος: «κάποια μέρα όλους μας μας περιμένει το τίποτα». (Ακολουθούν 120 φρ.)

- άλλο τίποτα, βλ. λ. [άλλος](#).

- άλλο τίποτα; βλ. λ. [άλλος](#).

- αν τον γυρίσεις ανάποδα, δεν πέφτει τίποτα απ' τις τσέπες του, βλ. λ. [τσέπη](#).

- απ' το τίποτα, εκ του μηδενός: «έγινε μεγάλος και τρανός απ' το τίποτα». (Τραγούδι: *μαραμένο μου λουλούδι, μάτια μου καχύποπτα, το δικός μας το τραγούδι, φτιάχνω απ' το τίποτα*). βλ. και φρ. για το τίποτα.

- από δουλειά άλλο τίποτα, βλ. λ. [δουλειά](#).

- από λεφτά άλλο τίποτα, βλ. λ. λεφτά.

- από λόγια άλλο τίποτα, βλ. λ. [λόγος](#).

- από μυαλό άλλο τίποτα, βλ. λ. [μυαλό](#).

- από προβλήματα άλλο τίποτα, βλ. λ. [πρόβλημα](#).

- από υγεία άλλο τίποτα, βλ. λ. υγεία.

- από ψέμα άλλο τίποτα, βλ. λ. [ψέμα](#).

- αφήνει τίποτα; (γενικά για δουλειά) βλ. φρ. *βγαίνει τίποτα(;)·*

- βγαίνει τίποτα; (γενικά για δουλειά) βγαίνει κάποιο όφελος; κάποιο εμπορικό κέρδος(;)· «μου λες ότι έχεις πολλή δουλειά, όμως βγαίνει τίποτα;»·

- βολεύεται με το τίποτα, δεν είναι καθόλου απαιτητικός, είναι ολιγαρκής: «ο μεγάλος μου ο γιος είναι συνέχεια δώσε και δώσε, ενώ ο μικρός μου ο γιος δε μου δημιούργησε ποτέ πρόβλημα, γιατί βολεύεται με το τίποτα»·

- για ένα τίποτα, βλ. φρ. για το τίποτα.

- για τίποτα, για κανένα αντάλλαγμα: «αυτό το ρολόι είναι δώρο του πατέρα μου και δεν τ' αλλάζω για τίποτα»·

- για τίποτα στον κόσμο, βλ. λ. [κόσμος](#).

- για το τίποτα, για κάτι ελάχιστο, για κάτι μηδαμινό: «μάλωσαν για το τίποτα || για το τίποτα βάζει τις φωνές». (Λαϊκό τραγούδι: *με ζηλεύεις για το τίποτα κι όλα μου τα βλέπεις ύποπτα*)·

- *δε βγάζω τίποτα*, **α.** δεν έχω κανένα χρηματικό ή άλλο όφελος: «αφού εγώ δε βγάζω τίποτα, γιατί να μπλεχτώ σ' αυτή την υπόθεση;». (Λαϊκό τραγούδι: *μην κλαις και μην πικραίνεσαι και μη βαριαστενάζεις, ό,τι κι κάνεις, μάθε το, τίποτα δε θα βγάλεις*). **β.** δεν μπορώ να καταλάβω, να κατανοήσω αυτό για το οποίο γίνεται λόγος: «μου μιλάει μια ώρα, αλλά δε βγάζω τίποτα απ' αυτά που μου λέει». **γ.** δεν μπορώ να κατανοήσω κάποιο κακογραμμένο κείμενο: «διαβάζω μια ώρα αυτό το βιβλίο και δε βγάζω τίποτα». **δ.** δεν μπορώ να κατανοήσω χειρόγραφο κείμενο, γιατί είναι γραμμένο με δυσανάγνωστα γράμματα: «έχει τόσο απαίσιο γραφικό χαρακτήρα που δε βγάζω τίποτα απ' το σημείωμα που μου 'στειλε».

- *δε βγαίνει τίποτα*, **α.** δεν υπάρχει κανένα αποτέλεσμα, κανένα όφελος: «πρέπει να μιλήσουμε ήρεμα και μυαλωμένα, γιατί με τις γκρίνιες και τα πείσματα δε βγαίνει τίποτα». **β.** (γενικά για δουλειά) δεν υπάρχει κάποιο χρηματικό όφελος, κάποιο εμπορικό κέρδος: «θα την κλείσω τη δουλειά, γιατί όσο και να δουλεύω δε βγαίνει τίποτα».

- *δε γίνεται καλά με τίποτα*, βλ. λ. [καλός](#).

- *δε γίνεται τίποτα*, βλ. λ. [γίνομαι](#).

- *δε θα βγάλεις τίποτα*, δε θα έχεις κανένα αποτέλεσμα, δε θα αποκομίσεις κανένα χρηματικό ή άλλο όφελος: «όσο και να με παρακαλέσεις, δε θα βγάλεις τίποτα, γιατί δεν έχω να σου δανείσω ένα τόσο μεγάλο ποσό || μην μπλεχτείς μ' αυτή τη δουλειά, γιατί δε θα βγάλεις τίποτα».

- *δε θα πει τίποτα!* βλ. φρ. *δε λες τίποτα(!)*.

- *δε λέει τίποτα*, βλ. λ. [λέω](#).

- *δε λες τίποτα!* βλ. λ. [λέω](#).

- *δε μας χωρίζει τίποτα*, **α.** δεν υπάρχει κάτι που μπορεί να γίνει αιτία να σκιάσει τις σχέσεις μας, να μας κάνει να μαλώσουμε: «δε μας χωρίζει τίποτα, γιατί λοιπόν να μαλώσουμε;». **β.** δεν υπάρχει κάποια δύναμη ή αιτία που θα μπορέσει να διαλύσει τον ερωτικό μας δεσμό: «αγαπιόμαστε τόσο πολύ, που δε μας χωρίζει τίποτα». (Τραγούδι: *τίποτα δε μας χωρίζει, όσα χρόνια κι αν περάσουν, θα καρδιοχτυπώ για σένα*).

- *δε με κρατάει τίποτα (κάπου)*, βλ. λ. [κρατώ](#).

- *δε με σώνει τίποτα ή δε μας σώνει τίποτα*, βλ. λ. [σώνω](#).

- *δε μου κοστίζει τίποτα να...*, βλ. λ. [κοστίζω](#).

- *δε μου λέει τίποτα*, βλ. λ. [λέω](#).

- *δε σε ξεπλένει τίποτα*, βλ. φρ. *δε σε ξεπλένει ούτε ο Νιαγάρας*, λ. Νιαγάρας.

- *δε σου λέω τίποτα!* βλ. λ. [λέω](#).

- *δε στοιχίζει τίποτα*, βλ. λ. [στοιχίζω](#).

- *δε σώνεται με τίποτα*, βλ. λ. [σώνομαι](#).

- *δε φαίνεται τίποτα στον ορίζοντα*, βλ. λ. [ορίζοντας](#).

- *δε χορταίνει με τίποτα*, βλ. λ. [χορταίνω](#).

- *δεν αφήνει τίποτα*, βλ. φρ. *δε βγαίνει τίποτα*.

- *δεν αφήνει τίποτα να πέσει κάτω*, **α.** ασχολείται με όλα τα πράγματα, ιδίως δεν αφήνει αναπάντητο κάποιον

υπαινιγμό που έγινε σε βάρος του: «είναι πολύ ζωντανός άνθρωπος και δεν αφήνει τίποτα να πέσει κάτω || οι δημοσιογράφοι περίμεναν την αντίδραση του Ευάγγελου Γιαννόπουλου στην μπηχτή του πολιτικού του αντιπάλου, γιατί ήξεραν από άλλες φορές πως ο υπουργός δεν αφήνει τίποτα να πέσει κάτω». **β.** είναι πολύ οικονομός: «όταν κάπου μπορεί να χρησιμοποιήσει κάτι ή όταν έχει την εντύπωση πως κάπου θα του χρειαστεί, δεν αφήνει τίποτα να πέσει κάτω»·

- δεν άφησε τίποτα όρθιο, βλ. λ. [όρθιος](#)·

- δεν έβαλα τίποτα στο στόμα μου, βλ. λ. στόμα·

- δεν έγινε τίποτα, βλ. λ. [γίνομαι](#)·

- δεν είμαι τίποτα, είμαι ανάξιος λόγου, ασήμαντος, τιποτένιος: «δεν είμαι τίποτα, αφού δεν μπόρεσα να πάρω το πτυχίο μου». (Τραγούδι: **δεν είμαι τίποτα**, αφού δεν μπόρεσα να σε κρατήσω, δεν είμαι τίποτα, είμ' ένα σκέτο μηδενικό)·

- δεν είμαστε τίποτα, δε μας συνδέει καμιά συγγένεια: «μπορεί να έχουμε το ίδιο επώνυμο, αλλά δεν είμαστε τίποτα»· βλ. και φρ. *ένα τίποτα είμαστε*·

- δεν είναι τίποτα, βλ. συνηθέστ. *δεν κάνει τίποτα*·

- δεν έμεινε τίποτα όρθιο, βλ. λ. [όρθιος](#)·

- δεν έχει να κάνει τίποτα, δεν έχει καμία σχέση, δεν εξηγείται ή δεν συνδέεται λογικά με τα προηγούμενα: «αυτό που μου λες, δεν έχει να κάνει τίποτα μ' αυτά που έγιναν»·

- δεν έχει τίποτα, **α.** (για πρόσωπα) δεν έχει περιουσία ή χρήματα: «κάποτε ήταν πλούσιος, αλλά, απ' τη μέρα που χρεοκόπησε, δεν έχει τίποτα». **β.** (ειδικά για μαγαζιά, καταστήματα) υπάρχουν πάρα πολλές ελλείψεις: «δεν πάω ξανά στο τάδε σούπερ μάρκετ, γιατί δεν έχει τίποτα»·

- δεν έχει τίποτα στ' όνομά του, βλ. λ. [όνομα](#)·

- δεν έχουμε τίποτα να μοιράσουμε ή δεν έχουμε να μοιράσουμε τίποτα, βλ. λ. [μοιράζω](#)·

- δεν έχουμε τίποτα να χωρίσουμε ή δεν έχουμε να χωρίσουμε τίποτα, βλ. λ. [χωρίζω](#)·

- δεν έχω να χάσω τίποτα ή δεν έχω τίποτα να χάσω, βλ. λ. χάνω·

- δεν έχω τίποτα, **α.** είμαι καλά στην υγεία μου: «την προηγούμενη βδομάδα έκανα ένα γενικό τσεκ απ κι ο γιατρός με διαβεβαίωσε πως δεν έχω τίποτα». **β.** δε μου συμβαίνει κάτι κακό ή δυσάρεστο: «πώς σου πέρασε η ιδέα πως κάτι μου συμβαίνει; Δεν έχω τίποτα»·

- δεν έχω τίποτα εναντίον (κάποιου), δεν έχω κανένα παράπονο από κάποιον, ιδίως δεν τον εχθρεύομαι: «αφού δεν έχω τίποτα εναντίον του, γιατί να μην τον χαιρετάω;»· βλ. και φρ. *δεν έχω τίποτα με τον άνθρωπο*·

- δεν έχω τίποτα με τον άνθρωπο, βλ. λ. [άνθρωπος](#)·

- δεν κάνει τίποτ' άλλο απ' το να..., επιτείνει την ενέργεια του ατόμου για το οποίο γίνεται λόγος, ασχολείται συνεχώς με το ίδιο πράγμα, καλό ή κακό: «όλη τη μέρα δεν κάνει τίποτ' άλλο απ' το να τεμπελιάζει || είναι πολύ πλούσιος και σ' όλη του ζωή δεν κάνει τίποτ' άλλο απ' το να ταξιδεύει || αυτός ο άνθρωπος δεν κάνει τίποτ' άλλο απ' το να πίνει || αυτό το παιδί δεν κάνει τίποτ' άλλο απ' το να διαβάσει»·

- δεν κάνει τίποτα, **α.** φιλοφρονητική ή ειρωνική απάντηση στο ευχαριστώ ή στο *συγνώμη* που μας απευθύνει κάποιος: «σ' ευχαριστώ πολύ που με βοήθησες. -Δεν κάνει τίποτα || *συγνώμη* που σας πάτησα. -Δεν κάνει τίποτα». **β.** (για πρόσωπα ή πράγματα) δεν έχει καμιά αξία, είναι άχρηστος: «έχω την εντύπωση πως δεν κάνει

τίποτα ο τύπος που μου γνώρισες || αγόρασε ένα αυτοκίνητο αλλά δεν κάνει τίποτα»·

- *δεν κάνω τίποτα*, **α.** τεμπελιάζω: «την περίοδο του καλοκαιριού, την αράζω σ' ένα νησί και δεν κάνω τίποτα, μέχρι να τελειώσουν οι διακοπές μου». **β.** είμαι αργόσχολος: «έχω βρει κάτι εισοδήματα από τον πατέρα μου και δεν κάνω τίποτα στη ζωή μου». **γ.** αδρανών: «επειδή η αγορά δεν πάει καλά, δεν κάνω τίποτα, μέχρι να δω τι θα γίνει»·

- *δεν καταλαβαίνω τίποτα*, **α.** είμαι ανένδοτος, αποφασισμένος για κάτι: «ό,τι να πεις, ό,τι και να κάνεις, δεν καταλαβαίνω τίποτα, γιατί πρέπει να τιμωρηθείς». **β.** δε μ' ενδιαφέρει, δε με νοιάζει τίποτα: «ο κόσμος όλος να καίγεται, εγώ δεν καταλαβαίνω τίποτα». (Λαϊκό τραγούδι: **δεν καταλαβαίνω τίποτα, τίποτα και ας χάσω τη ζωή μου τη μισή**)·

- *δεν κρατιέται με τίποτα*, βλ. φρ. *δεν κρατιέται ούτε μ' αλυσίδες*, βλ. λ. [αλυσίδα](#)·

- *δεν ξέρει τίποτα για το φόνο*, βλ. λ. [φόνος](#)·

- *δεν πάει τίποτα κάτω*, δεν έχω καθόλου όρεξη, ιδίως δεν έχω διάθεση να φάω ή να πω στο ελάχιστο: «είμαι τόσο στενοχωρημένος, που δεν πάει τίποτα κάτω»·

- *δεν πάω για τίποτα*, **α.** με κανένα τίμημα, ό,τι και να μου δώσουν: «δεν πάω για τίποτα σ' αυτή την παρέα, γιατί όλοι τους είναι αλήτες». **β.** δεν επιδιώκω το ελάχιστο, το παραμικρό: «εσύ πρέπει ν' αγωνιστείς, γιατί αυτό είναι το συμφέρον σου, εγώ όμως που δεν πάω για τίποτα γιατί ν' αγωνιστώ;»·

- *δεν πάω με τίποτα*, με κανέναν τρόπο: «όσο και να με παρακαλούν, δεν πάω με τίποτα σ' αυτό το μαγαζί»·

- *δεν πάνεται με τίποτα*, **α.** εξελίσσεται, προοδεύει συνεχώς: «απ' τη μέρα που έριξε τα λεφτά που κέρδισε από το λαχείο στη δουλειά του, δεν πάνεται με τίποτα». **β.** είναι απρόσιτος, απλησίαστος: «απ' τη μέρα που πέρασε στο πανεπιστήμιο, δεν πάνεται με τίποτα». **γ.** είναι τόσο έξυπνος που ξεγλιστράει πάντα επιτήδεια: «όσες παγίδες και να του στήσεις αυτού του ανθρώπου, δεν πάνεται με τίποτα». **δ.** είναι ταχύτατος: «όσο και να τον κυνηγήσεις, δεν πάνεται με τίποτα». **ε.** βρίσκεται σε μεγάλη ψυχική ευφορία: «απ' τη μέρα που πέρασε στο πανεπιστήμιο, δεν πάνεται με τίποτα». **στ.** είναι ασυναγώνιστος σε μια δουλειά ή σε μια τέχνη: «είναι τόσο καλός μηχανικός, που δεν πάνεται με τίποτα»· βλ. και φρ. *δεν πάνεται από πουθενά*, λ. *πουθενά*·

- *δεν το 'χει για τίποτα ή δεν το 'χει και τίποτα ή δεν το 'χει σε τίποτα ή δεν το 'χει τίποτα*, δεν του είναι καθόλου δύσκολο να κάνει αυτό που κουβεντιάζουμε, δεν το 'χει για πολύ: «μην του λες να πάει στην Αθήνα με τα πόδια, γιατί δεν το 'χει σε τίποτα να ξεκινησει!»·

- *δεν τον έχω για τίποτα*, τον θεωρώ εντελώς ανάξιο να κάνει κάτι: «εσύ μπορεί να υπολογίζεις αυτόν τον άνθρωπο, όμως εγώ δεν τον έχω για τίποτα»·

- *δεν τον έχω τίποτα*, δεν έχω καμιά συγγένεια ή άλλη σχέση μαζί του: «μπορεί να 'χουμε το ίδιο επώνυμο, αλλά δεν τον έχω τίποτα || αφού δεν τον έχω τίποτα, γιατί να τον βοηθήσω;»·

- *δεν τον πάω με τίποτα*, (στη νεοαργκό) δεν τον συμπαθώ διόλου: «δεν ξέρω γιατί, αλλά, απ' τη μέρα που γνώρισα αυτόν τον άνθρωπο, δεν τον πάω με τίποτα»·

- *δεν του λείπει τίποτα*, έχει όλα όσα του είναι απαραίτητα, για να ζήσει μια άνετη ή ευτυχημένη ζωή: «υγεία έχει, λεφτά και οικογένεια που τον αγαπάει έχει, δεν του λείπει τίποτα, κι όμως παραπονιέται»·

- *δεν του ξεφεύγει τίποτα ή τίποτα δεν του ξεφεύγει*, αντιλαμβάνεται όλα όσα συμβαίνουν γύρω του: «ήταν παλιός αστυνομικός, γι' αυτό δεν του ξεφεύγει τίποτα απ' όσα συμβαίνουν μέσα στο καφενείο που συχνάζει»·

- *δεν του στοιχίζει τίποτα να...*, δεν του είναι καθόλου δύσκολο να..., δε διστάζει καθόλου να...: «δεν του στοιχίζει τίποτα να σε πετάξει στο δρόμο μέσα στο καταχείμωνο, αν του καθυστερήσεις μερικές μέρες το νοίκι»·

- *δεν τρέχει τίποτα*, δηλώνει **α.** άρνηση: «θα μου δώσεις εκείνα τα λεφτά που σου ζήτησα; -Δεν τρέχει τίποτα». **β.** αδιαφορία: «εσύ κάνε ό,τι θέλεις μ' αυτή τη δουλειά, γιατί για μένα δεν τρέχει τίποτα». (Λαϊκό τραγούδι: *κι όμως **δεν τρέχει τίποτα**,κι ούτε καημός με τρώει· αν είν' καλά, βρε μάγκες μου, το μαύρο κομπολόι*). **γ.** περιφρόνηση: «εγώ να κάνω παρέα μ' αυτούς τους τύπους; Δεν τρέχει τίποτα». **δ.** συγχώρηση: «πάνω στα νεύρα του με κατηγόρησε χωρίς λόγο, αλλά, αφού το κατάλαβε και μου ζήτησε συγνώμη, δεν τρέχει τίποτα». (Λαϊκό τραγούδι: *και **δεν τρέχει τίποτα**,μην κοιτάς το δάκρυ μου, θα τη βρω την άκρη μου, θα σε ξεχάσω*). **ε.** ότι δε συμβαίνει κάτι σπουδαίο, κάτι σημαντικό: «γιατί είναι τόσοσ κόσμος μαζεμένος εκεί κάτω; -Δεν τρέχει τίποτα»·

- *δεν τρώγεται με τίποτα*, **α.** είναι εντελώς ανυπόφορος: «όταν αρχίζει να γκρινιάζει αυτός ο άνθρωπος, δεν τρώγεται με τίποτα». **β.** είναι εντελώς άσχημος: «μπορεί να πήρε μεγάλη προίκα, αλλά η γυναίκα του δεν τρώγεται με τίποτα». **γ.** ο λόγος, η υπόθεση η κατάσταση ή η πράξη για την οποία γίνεται λόγος, παρ' όλη την καλή μας διάθεση, δεν μπορεί να γίνει πιστευτή: «όσο και να θέλω να σε πιστέψω, είναι τόσο απίθανο αυτό που μου λες, που δεν τρώγεται με τίποτα»·

- *δεν τρώει τίποτα*, είναι πολύ λιτοδίαιτος: «πώς να πάρει κάνα κιλό απάνω του, αφού δεν τρώει τίποτα!»·

- *δεν υπάρχει τίποτ' άλλο*, λέγεται για κάτι που έχει ιδιαίτερη αξία, σημασία, σπουδαιότητα, σοβαρότητα για κάποιον: «γι' αυτόν τον άνθρωπο δεν υπάρχει τίποτ' άλλο απ' την οικογένειά του || δεν υπάρχει τίποτ' άλλο γι' αυτόν τον άνθρωπο εκτός απ' τη δουλειά του»·

- *δόσιμο, του Θεού το δόσιμο· τ' ανθρώπου τίποτα δεν είναι*, βλ. λ. [Θεός](#)·

- *έγινε πολύ κακό για το τίποτα*, βλ. λ. [κακός](#)·

- *έγινε πολύς θόρυβος για το τίποτα*, βλ. λ. [θόρυβος](#)·

- *έγινε πολύς λόγος για το τίποτα*, βλ. λ. [λόγος](#)·

- *έγινε πολύς ντόρος για το τίποτα*, βλ. λ. [ντόρος](#)·

- *είμαστ' ένα τίποτα ή ένα τίποτα είμαστε*, δηλώνει τη ματαιότητα της ζωής: «σ' αυτή τη ζωή που ζούμε όλοι είμαστε ένα τίποτα». Πολλές φορές, της φρ. προτάσσεται το ερωτηματικό *τι είμαστε*·

- *είμαστε τα ψαράκια τίποτα*, βλ. λ. [ψαράκι](#)·

- *είναι ένα και τίποτα*, (ειρωνικά) είναι πάρα πολύ κοντός: «επειδή, όπως βλέπεις, είναι ένα και τίποτα, έγινε πολύ κομπλεξικό άτομο». Συνών. *είναι ένα και γη / είναι ένα και χώμα*·

- *είναι ένα τίποτα*, (για πρόσωπα ή πράγματα) είναι ασήμαντος, τιποτένιος, δεν έχει καμιά αξία: «έχω την εντύπωση πως αυτός που μου σύστησες είναι ένα τίποτα || αγόρασα ένα αυτοκίνητο, αλλά είναι ένα τίποτα»·

- *είναι τίποτα*: αξίζει καθόλου το άτομο ή το πράγμα για το οποίο γίνεται λόγος, έχει κάποιο αξίωμα, κάποια σπουδαία ειδικότητα, κάποιο σπουδαίο επάγγελμα που αξίζει ή κάποια ξεχωριστή ιδιότητα που να το κάνει να ξεχωρίζει(;): «είναι τίποτα αυτός ο τύπος και του συμπεριφέρεσαι με τόση ευγένεια; || είναι τίποτα αυτό τ' αυτοκίνητο και κάνει τόσα πολλά λεφτά;»·

- *είπατε τίποτα; ή είπες τίποτα;* **α.** έκφραση με την οποία θέλουμε να δώσουμε στο συνομιλητή μας να καταλάβει πως δε δεχόμαστε αντίρρηση ή αμφισβήτηση σε αυτό που του λέμε, είτε γιατί είμαστε ανώτεροι ή ισχυρότεροι είτε γιατί πιστεύουμε πως έχουμε απόλυτο δίκαιο σε αυτό που λέμε: «μετά το τέλος της βάρδιας σου θα καθίσεις δυο ώρες υπερωρία, είπες τίποτα; || κι εγώ σου λέω πως αυτός έβαλε χέρι στο ταμείο, είπες τίποτα;». **β.** αμφιβάλλεις ότι τα πράγματα, όσο απίστευτα και αν φαίνονται, είναι ή έγιναν έτσι όπως τα λέω(;): «κάθε βράδυ αυτός ο κύριος γυρίζει σουρωμένος στο σπίτι του και δέρνει γυναίκα και παιδιά, είπατε τίποτα;». **γ.** ειρωνική έκφραση σε κάποιον που μας ζητάει κάτι παράλογο ή πέρα από τις δυνατότητές μας ή που εν τέλει δεν είμαστε διατεθειμένοι να του το δώσουμε: «θα μου δώσεις γι' αύριο ένα εκατομμύριο; -Είπατε τίποτα;». Ο πλ. και όταν απευθυνόμαστε σε ένα μόνο άτομο·

- εκείνος που κρατάει τον αετό απ' την ουρά και τη γυναίκα απ' το λόγο της, δεν κρατάει τίποτα, βλ. λ. [γυναίκα](#).
- έφτασα στο τίποτα, η προσπάθειά μου είχε μηδενική κατάληξη, απέτυχα: «τόσον καιρό πάλευα να πάρω αυτή τη δουλειά και στο τέλος έφτασα στο τίποτα κι ησύχασα».
- έχει να κάνει τίποτα; έχει καμιά σχέση, εξηγείται ή συνδέεται λογικά με τα προηγούμενα(;): «έχει να κάνει τίποτα αυτά που λες μ' αυτά που έγιναν;».
- έχει τίποτα; έχει κάποια περιουσία; είναι πλούσιος(;): «έχει τίποτα για να τον βάλουμε στην παρέα μας ή θα μας ταράξει στην τράκα;» βλ. και φρ. *έχεις τίποτα*(;).
- έχεις τίποτα; **α.** μήπως έχεις κάποιο πρόβλημα με την υγεία σου(;): «έχεις τίποτα και τρέχεις κάθε τόσο στο γιατρό;». **β.** μήπως σου συμβαίνει κάτι κακό ή δυσάρεστο(;): «έχεις τίποτα κι είσαι ανήσυχος; || έχεις τίποτα κι είσαι εκνευρισμένος;» βλ. και φρ. *έχει τίποτα*(;).
- λέει τίποτα; **α.** (για πρόσωπα) έχει κάποια σπουδαιότητα, είναι σημαντικός(;): «λέει τίποτα αυτός ο φίλος σου ή μήπως είναι κι αυτός κουμάσι σαν και τον προηγούμενο;». **β.** (για πράγματα, αντικείμενα) έχει κάποια αξία, αξίζει(;): «λέει τίποτα τ' αυτοκίνητο που αγόρασες ή μήπως έδωσες τζάμπα τα λεφτά σου;». **γ.** (για δημόσια θεάματα, λογοτεχνικά ή γενικά καλλιτεχνικά έργα) παρουσιάζει κάποιο ενδιαφέρον(;): «λέει τίποτα το έργο που είδες, για να πάω να το δω κι εγώ; || λέει τίποτα το βιβλίο που διάβασες, για να το πάρω να το διαβάσω;».
- μας χωρίζει τίποτα; έκφραση απορίας σε κάποιον που κρατάει εναντίον μας επιθετική στάση χωρίς να υπάρχει λόγος ή αιτία: «μας χωρίζει τίποτα και μου φέρεσαι μ' αυτόν τον άσχημο τρόπο;». Πολλές φορές, της φρ. προτάσσεται το *μήπως*.
- με τίποτα, με κανέναν τρόπο, με κανένα αντάλλαγμα: «δεν έρχομαι με τίποτα σ' αυτό το μαγαζί || δεν τ' αλλάζω το σπίτι μου με τίποτα».
- με τίποτα στον κόσμο, βλ. λ. [κόσμος](#).
- με το τίποτα, για κάτι ελάχιστο, για κάτι μηδαμινό ή χωρίς λόγο: «πρόσεχε πώς του μιλάς, γιατί θυμώνει με το τίποτα αυτός ο άνθρωπος».
- μη λες τίποτα! βλ. λ. [λέω](#).
- ξεκίνησε απ' το τίποτα, άρχισε κάτι χωρίς καθόλου ή με ελάχιστα εφόδια: «ξεκίνησε απ' το τίποτα, όταν ήρθε απ' το χωριό του στην πόλη, και έγινε σε λίγα χρόνια μεγάλος και τρανός».
- ο κύριος τίποτα, λέγεται για άτομο που προβάλλεται ως πολύ αξιόλογο, ενώ στην πραγματικότητα είναι ανάξιος λόγου: «μ' αυτή την απαξιωτική έκφραση είχε χαρακτηρίσει ο Θόδωρος Πάγκαλος τον Δημήτρη Αβραμόπουλο στην εκλογική τους αναμέτρηση του 1996 για το δήμο Αθηναίων, έκφραση όμως που δεν ενστερνίστηκε το εκλογικό σώμα και καταψήφισε τον Θόδωρο Πάγκαλο».
- πειράζεται με το τίποτα, βλ. λ. [πειράζομαι](#).
- πολλή φασαρία για το τίποτα, βλ. λ. [φασαρία](#).
- πολύ κακό για το τίποτα, βλ. λ. [κακός](#).
- πολύς θόρυβος για το τίποτα, βλ. λ. [θόρυβος](#).
- πολύς λόγος για το τίποτα, βλ. λ. [λόγος](#).
- πολύς ντόρος για το τίποτα, βλ. λ. [ντόρος](#).

- σαν να μη συμβαίνει τίποτα, βλ. λ. [συμβαίνει](#).
- σαν να μην τρέχει τίποτα, βλ. λ. [τρέχω](#).
- συμβαίνει τίποτα; βλ. λ. [συμβαίνει](#).
- τι 'ν' ο άνθρωπος! Ένα τίποτα, βλ. λ. [άνθρωπος](#).
- τίποτ' άλλο; έκφραση ειρωνείας ή δυσφορίας σε κάποιον που επιδιώκει να μας αναθέσει πολλές ξεχωριστές ασχολίες, που δεν έχουμε τη διάθεση να τις επωμισθούμε: «επειδή έχω δουλειά, θέλω να πας να μου πληρώσεις το φως, το νερό, το τηλέφωνο κι έπειτα να πας στην τράπεζα να μου πληρώσεις αυτή την επιταγή. -Τίποτ' άλλο;». Πολλές φορές, της φρ. προτάσσεται το ναι μωρέ.
- τίποτα το λες εσύ; έκφραση απορίας ή δυσαρέσκειας σε άτομο που θεωρεί ασήμαντο κάτι που κατά τη γνώμη μας είναι πολύ σημαντικό: «τίποτα το λες εσύ που δεν έχω τα λεφτά να καλύψω την επιταγή; || τίποτα το λες εσύ που έπαθε τέτοια καταστροφή το σπίτι μου απ' το σεισμό;». Πολλές φορές, η φρ. κλείνει με το αυτό.
- τόση φασαρία για το τίποτα! βλ. λ. [φασαρία](#).
- τόσο κακό για το τίποτα! βλ. λ. [κακός](#).
- τόσος θόρυβος για το τίποτα! βλ. λ. [θόρυβος](#).
- τόσος λόγος για το τίποτα! βλ. λ. [λόγος](#).
- τόσος ντόρος για το τίποτα! βλ. λ. [ντόρος](#).
- τρέχει τίποτα; βλ. λ. [τρέχω](#).
- χίλιοι φίλοι τίποτα, όταν εχθρός είναι ένας, βλ. λ. [εχθρός](#).

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας